

Chuyện bên lề Đại Hội Võ Bì Quốc Gia Việt Nam lần thứ 20

Thu Nga

Đã qua hơn một tuần rồi mà cảm giác về đại hội Võ Bì toàn thế giới lần thứ 20 vẫn còn đầy ắp trong tôi.

Chúng tôi chuẩn bị cũng khá lâu trước khi lên máy bay tới miền Nam Cali nắng ấm sau khi hẹn hò với bạn bè K18, đặc biệt là anh chị Lại Đình Đán, tụi tôi phong cho chị là “nữ tướng” lo tất cả mọi chuyện từ việc thuê phòng ngủ, mượn xe trong gần 1 tuần lễ. Anh chị Tôn Thất Ban, khoá 19 đi và về cùng chuyến máy bay với anh chị Đán từ Virginia.

Chúng tôi đến sớm trước 2 ngày để có thể thăm viếng, dạo phố, đi chợ, thăm bạn bè. Tối thứ Tư chúng tôi, anh chị Đán được chị Kiều Mỹ Duyên mời ăn ở một quán cơm quen thuộc, có những món ăn rất “quê hương” sau khi chúng tôi đi dạo trong khu Phước Lộc Thọ - nơi tập trung bà con Việt Nam những lúc rỗi rảnh.

Sáng thứ Năm, 3 cặp: anh chị Ban, anh chị Đán và chúng tôi đi thăm thắng cảnh chùa Đài Loan. Đây là một ngôi chùa tọa lạc ở Los Angeles nằm trên đồi cao rất đẹp. Khung cảnh chùa hùng vĩ như những ngôi chùa trong các bộ phim kiếm hiệp Tàu. Chụp hình từ trong ra ngoài, từ trên xuống dưới

xong, chúng tôi rời chùa Đài Loan và trở về thăm chùa Điều Ngự. Trước đây không hiểu sao tôi lại cứ nghĩ chùa Điều Ngự nằm trên núi, nhưng không phải, chùa tọa lạc trên khu đất bằng và đang tiếp tục xây cất, mặc dù trước đó đã làm lễ “Lạc Thành” có sự chứng giám của Đức Đạt Lai Đạt Ma.

Tối xế trưa thứ Năm anh chị Đán, anh chị Ban và chúng tôi đi thăm nhạc sĩ Trúc Giang là thân phụ của nhạc sĩ Trúc Hồ tại tư gia. Ông bà Trúc Giang rất vui và tặng 3 ông 3 cái mũ, mỗi kiểu mũ khác nhau làm kỷ niệm. Buổi tối chúng tôi đi thăm anh Nguyễn Văn Lành, K18. Tuy anh bị bệnh khá lâu, đi đứng khó khăn, nhưng anh cũng đã tham dự buổi họp mặt K18 trước ngày đại hội.

Ngày họp mặt K18 được tổ chức tại nhà hàng Golden Seafood, thật mới, thật đẹp với lối trang trí khá thanh lịch. Gia đình K18 tay bắt, mặt mừng, chúc sức khỏe cho nhau. Các anh có cuộc họp bỏ túi, như thường lệ, các chị quây quần bên nhau chia sẻ những chuyện vui buồn trong cuộc sống nơi xứ người.

Buổi tối thứ Sáu là lễ Truy Diệu Truyền Thống Võ Bị được tổ chức tại Tượng Đài Việt Mỹ ở Westminster. Trời mát dịu thật đẹp. Buổi lễ Truy Diệu

rất đông người tham dự. Các cựu sinh viên sĩ quan TVBQG/VN từ khóa lớn nhất tới khóa nhỏ nhất đều có mặt. Các anh với những bộ lễ phục từ đại lễ, tới tiểu lễ và khaki rất trang trọng. Quý phu nhân trong các đoàn thể Phụ Nữ Lâm Viên bận áo dài nhiều màu sắc của hội hay đoàn thể của

riêng mình như màu xanh da trời, màu trắng, có những nhóm bạn áo hoa,...Toán dàn chào bên phía đoàn Thanh Thiếu Niên Đa Hiệu cũng rất đông, mỗi toán, mỗi màu áo đứng sắp hàng riêng biệt trông rất đẹp mắt. Được điều khiển nhịp nhàng với MC và người phối hợp viên. Các phóng viên truyền thanh, truyền hình, báo chí tham dự khá đầy đủ.

Buổi lễ Truy Diệu Truyền Thống Võ Bị đã diễn ra trong bầu không khí trang nghiêm trước Tượng Đài với sự chủ tọa của CSVSQ Nguyễn Đình Hòa K4. Ông được xe jeep chở tới và duyệt qua đoàn quân danh dự.

Trưởng ban tổ chức CSVSQ Nguyễn Hồng Miên K19, chào mừng quan khách. CSVSQ Trịnh Đức Phương K20 đọc ý nghĩa của lễ Truy Diệu Truyền Thống Võ Bị.

Sau phần nghi thức chào cờ Việt Mỹ. Phần đặt vòng hoa trước đài tượng niệm rất trang trọng. Lễ Truy Diệu được diễn ra dưới bầu không khí trang nghiêm và thiêng liêng tại tượng đài. Giây phút này khiến cho tất cả mọi người tham dự đều cảm động. Các anh CSVSQ/TVBQGVN đã nhớ lại giây phút này tại Vũ Đình Trường Lê Lợi trong đêm trước ngày mãn khóa; và cứ mỗi lần bài truy diệu Võ Bị được xướng lên là ai cũng bồi hồi với giọng lệ rung rung, ghi nhớ công ơn của các chiến sĩ vô danh “chỉ còn mong tiến bước, nhưng sức không kham nổi đoạn đường”, đã nằm xuống trên mọi nẻo đường đất nước, những chiến sĩ đã bỏ mình cho lý tưởng tự do, những người con yêu của trường Mẹ đã hun đúc “Chúng tôi không tìm an lạc dễ dàng mà chỉ khát khao gió mưa cùng nguy hiểm...”

Xong buổi lễ mọi người chụp hình kỷ niệm, chuyện trò tới gần khuya mới tan hàng. Nhiều báo chí truyền hình đã làm việc liên tục để phỏng vấn các cựu SVSQ, phu nhân, và con cháu Võ Bị.

Song song với đại hội toàn thể giới lần thứ 20, đoàn Thanh Thiếu Niên Đa Hiệu cũng tổ chức Đại hội Kết Thân với nhiều đoàn Thanh Thiếu Niên Đa Hiệu khắp nơi về tham dự.

Các cháu sinh hoạt rất tích cực và chuẩn bị bầu lại Tổng Đoàn Trưởng, cũng như Tổng hội Võ Bị chuẩn bị bầu Tổng Hội Trưởng.

Sáng Thứ Bảy 25/6 chúng tôi dậy sớm để tham dự buổi lễ khai mạc tại Hội trường City of Westminster. Cũng giống như buổi tối truy điệu tại Tượng Đài, buổi lễ chào cờ khai mạc rất đẹp và trang trọng. Những bộ quân phục, những tà áo dài của các nàng dâu Võ Bị và hậu duệ Võ Bị làm sáng rõ cả khu vực hành lễ.

Chào cờ xong, mọi người lần lượt vào hội trường để chuẩn bị buổi họp. Ban Chủ Toạ được bầu để điều hợp chương trình. Trong buổi họp này, việc chính đem ra bàn bạc, góp ý, phê bình về cuốn “Trường Võ Bị Quốc Gia Việt Nam Theo Dòng Lịch Sử”. Buổi thảo luận, bàn cãi có lúc trở nên sôi nổi, gay cấn, tuy nhiên dựa vào đó để ban soạn thảo có thể thêm bớt sửa chữa cho hoàn chỉnh. Những phút cuối là phần bầu cử. Tên những vị được đề cử đã được đưa ra như CSVSQ Tsu A Cầu K29, Trần Ngọc Hué, tổng hội trưởng, anh Trần Ngọc Hué từ chối nên chỉ còn một người là ông Tsu A Cầu. Anh Trương Khương K19 được đề cử chức chủ tịch hội đồng Tu

Vấn. Phần đề cử và phát biểu phải chấm dứt nhanh chóng vì đã hết giờ mượn hội trường.

Trong lúc đó thì Thanh Thiếu Niên Đa Hiệu cũng có một buổi họp riêng thật vui nhộn. Chúng tôi qua bên đó để dự với các cháu. Buổi họp có sự hiện diện của ông Thị trưởng

Westminster, ông Tạ Đức Trí, cùng phu nhân, phu nhân của ông Thị trưởng cũng là một hậu duệ của gia đình Võ Bị. Trưởng ban tổ chức Đại hội Kết Thân Thanh Thiếu Niên Đa Hiệu là cháu Christina Cao, đương kim tổng đoàn trưởng là cháu Tammy Huỳnh. Hậu duệ Võ Bị dùng châm ngôn “Tự Thắng Để Dấn Thân” thay vì “Tự Thắng Để Chỉ Huy” của các bậc cha chú bác, những Cựu SVSQ của Trường Võ Bị Quốc Gia Việt Nam. Những cháu trong đoàn đều rất dễ thương, linh hoạt, lễ phép thật xứng đáng là con cháu Võ Bị.

Buổi chiều tối thứ Bảy sau khi đến tiệm Ốc & Lẩu mà chúng tôi rất ưa thích, ăn thêm những loại ốc mà buổi tối thứ 5 chúng tôi chưa kịp ăn đủ - vừa đúng giờ chạy ra khu Tượng Đài Chiến Sĩ để dự buổi lễ Truy Diệu do Tổng đoàn Thanh Thiếu Niên Đa Hiệu tổ chức.

Sau phần chào cờ Việt Mỹ, phút mặc niệm, các cháu hậu duệ và quan khách chú, bác ngồi quay quần bên nhau trong khi khí hậu ban đêm của Cali trở nên mát lạnh. Chúng tôi sinh hoạt với các cháu với những bài nhạc đấu tranh. Các cháu cũng có phần thảo luận, chia sẻ cảm nghĩ cho nhau về vấn đề thời cuộc nước nhà. Buổi sinh hoạt kéo dài tới gần khuya mới tan hàng trong bầu không khí ấm cúng, thân tình.

Sáng Chủ Nhật lại lục đục dậy sớm để đi bỏ phiếu. Dĩ nhiên quý phu nhân không được bỏ phiếu hay cho ý kiến nhưng ngồi tham dự, nghe mấy ông thảo luận sôi nổi cũng hấp dẫn lắm. Sau khi ăn sáng xong, vào hội trường chuẩn bị buổi họp bầu cử quan trọng. Người được đề cử chức Tổng Hội Trưởng CSVSQ Tsu A Cầu, còn anh Trương Khương thì từ chối được đề cử và cuối cùng còn 2 người cho chức vụ Chủ tịch Hội Đồng Giám Sát và Tư Vấn là CSVSQ Nguyễn Hồng Miên và CSVSQ Trần Vệ.

Cuộc đếm phiếu rất sôi nổi hào hứng. Kết quả CSV Tsu A Cầu được tín nhiệm với đa số phiếu. CSV Nguyễn Hồng Miên đắc cử với số phiếu khá cao.

Kết thúc là buổi bàn giao và nhậm chức vụ giữa cựu và tân Tổng Hội Trưởng cũng như cựu và tân chủ tịch Hội Đồng Tư Vấn và Giám Sát trong bầu không khí trang trọng nhưng thân tình giữa huynh đệ gia đình Võ Bị.

Trong khi đó thì đoàn TTNDH cũng có buổi họp và cũng đã bầu xong. Tammy Huỳnh được tái đắc cử.

Buổi tối Chủ Nhật 26/6 là tiệc tiếp tân kết thúc đại hội được tổ chức tại khách sạn Hyatt Regency Orange County.

Gia đình Võ Bị và quan khách đến rất đúng giờ để có thể hàn huyên, tâm sự và chụp hình lưu niệm. Cả hội trường đều chật đầy người. Quan khách ngồi trước và ngồi giữa gần sân khấu còn các khóa được sắp ngồi chung với nhau.

Phần nghi lễ chào cờ được các cựu sinh viên sĩ quan và đoàn TTNDH phụ trách rất trang trọng. Tiếp theo là Ban hợp ca Hội Võ Bị trình diễn bài Võ Bị Hành Khúc.

CSVSQ Nguyễn Hồng Miên, K19, Trưởng Ban Tổ Chức chào mừng quan khách, tường trình kết quả mà đại hội đã thực hiện trong 3 ngày và đã bầu được chức Tổng Hội Trưởng, Chủ tịch Hội Đồng Tư Vấn và Giám Sát, Tổng Đoàn Trưởng Thanh Thiếu Niên Đa Hiệu.

Đêm nay Cựu Tổng Hội trưởng Trần Vệ ngỏ lời chào mừng Quan Khách, tất cả cựu SVSQ trường mẹ Võ Bị Đà Lạt. Ông

ngỏ lời cảm ơn mọi người đã giúp đỡ Ông và Ban Chấp Hành thực hiện thành công nhiệm vụ được giao phó trong hai năm qua. Trình diện Ban Chấp Hành cũ và trao tặng quà lưu niệm cho mỗi thành viên trong BCH.

Bản tuyên cáo chung đã đọc sau cuộc bầu cử, đã được đọc lại tối hôm nay, mục tiêu nhằm về tình hình hiện tại của Việt Nam: Tổ cáo Trung Cộng lấn chiếm lãnh thổ Việt Nam. Công bố kháng thư. Kêu gọi toàn dân Việt Nam đoàn kết đấu tranh giải thể chế độ Cộng Sản. Hải ngoại phải đoàn kết để yểm trợ quốc nội nổi dậy giải thể chế độ Cộng Sản.

Với sự tự tin và nhiệt tâm, CSVSQ Tsu A Cầu, tân Tổng Hội Trưởng, chào mừng quan khách. Cảm ơn đại hội đã tín nhiệm và bầu Ông vào chức vụ Tổng Hội Trưởng nhiệm kỳ

tiếp theo, hứa sẽ cố gắng điều hành Tổng Hội theo đúng Nội Quy. Xin tất cả quý Niên Trưởng & niên đệ giúp đỡ.

Tổng Đoàn Thanh Thiếu Niên Đa Hiệu, báo cáo công việc thực hiện được trong thời gian qua, trình diện tổng đoàn trưởng

Tammy Huỳnh và thành viên mới sẽ điều hành đoàn trong nhiệm kỳ này.

Phần văn nghệ rất phong phú. Những bài hát đấu tranh phần đông là hợp ca thật hào hùng và thật có ý nghĩa đã làm cho

bầu không khí thật rộn ràng, vui tươi phối hợp với phần âm thanh nên quan khách vừa thưởng thức món ăn vừa thưởng thức văn nghệ cho đến hết chương trình.

Trong phần văn nghệ, bản nhạc “Đà Lạt Trường Tôi” do cố nhạc sĩ Hoàng Gia Thành, tức là CSVSQ Nguyễn Thiện Thành K19 sáng tác đã được CSVSQ Phạm Ngọc Đăng K22 trình bày.

Đặc biệt là bà quả phụ CSVSQ Nguyễn Thiện Thành và ái nữ của họ cũng đã

có mặt đã được giới thiệu đứng lên để mọi người biết mặt, và sau đó thì bà cũng có nhã ý tặng CD và sách nhạc của nhạc sĩ Hoàng Gia Thành sáng tác.

Các cháu TTNDH cũng rất xuất sắc trong những bài hợp ca làm ai cũng phải ngợi khen. Cần nhắc lại là ai đã tới Houston, TX, trên con đường Belair, nơi đó có những tên đường Việt Nam như “Chiến Sĩ Vô Danh QLVNCH” và tên các vị tướng lãnh, chỉ huy đã tự sát theo thành vào ngày 30-4-1975 thì nhớ đó là do một trong những hoạt động tích cực hăng hái của Thanh Thiếu Niên Đa Hiệu đã góp công sức với các hội đoàn, đoàn thể Quốc Gia khác để đạt được kết quả đó làm cho cộng đồng người Việt nói chung và gia đình Võ Bị nói riêng, rất hãnh diện.

Tới lúc tàn buổi tiệc mà mọi người vẫn quyến luyến không rời. Chụp hình bao nhiêu cũng không đủ, nói bao nhiêu lời chia tay mà vẫn dừng lại từng chặn từ trong phòng cho tới khi lên xe vẫn còn luyến tiếc.

Sáng thứ Hai sau khi ăn bún bò kho và hủ tiếu ở một quán mở rất sớm, cũng khá ngon, anh chị Đán chở chúng tôi ra phi trường; anh chị Đán và anh chị Ban còn ở lại CA thêm 2 ngày nữa.

Cứ tưởng chiều tối, khoảng 8 giờ là về tới Dallas, nhưng không ngờ máy bay đã đáp xuống phi trường Abilene, một phi trường rất nhỏ gần với Ft Worth, hành khách ngồi chờ trên tàu bay hơn 2 tiếng. Sau đó, một chuyến bay khác cũng đáp xuống tại đây. Lý do tại sao thì tổng đài và một vài nhân viên còn làm việc không cho biết rõ ràng -Người thì nói vì thời tiết, người thì nói vì “maintenance”. Không có người nào có đủ thẩm quyền để cho biết lý do, nhưng họ với hành khách sắp hàng làm thủ tục để lấy voucher ở phòng ngủ.

Sau khi sắp hàng dài 2 tiếng đồng hồ nữa, nhiều người cũng đã lấy được voucher chờ phương tiện đi tới phòng ngủ - lúc đó đã gần 12 giờ khuya, nhìn số người đứng đợi trước mặt mình thấy còn dài quá, nếu lấy được voucher chắc cũng phải

một tiếng nữa. Trong lúc đó nhân viên phi trường đã đem giường bố sắp đầy ở tầng dưới để ai không muốn ra ngoài có thể dùng ngả lưng qua đêm- Chúng tôi quyết định ngủ tạm qua đêm ở đây để ngày mai khỏi phải hấp tấp quay lại với chuyến bay sớm. Họ cũng mua 100 hộp pizza đủ loại cho hành khách ăn.

Sáng sớm hôm sau, lại chờ máy bay tới và sau đó chờ những hành khách chưa có mặt vì nhiều lý do khác nhau. Đây là kinh nghiệm đầu tiên của chúng tôi phải ngủ qua đêm tại một phi trường. Và sau này lại có thêm tin về lý do máy bay phải đáp xuống Abilene mà không đáp xuống phi trường DFW được vì tin khủng bố ở Istanbul mới vừa xảy ra, nhưng không ai có đủ thẩm quyền ở phi trường vào giờ đó để trả lời về việc này. Cho tới bây giờ chẳng biết tin đó có đúng hay không.

Trong khi chờ đợi, nhìn lại những hình ảnh đã chụp từ 3 ngày đại hội cảm thấy lòng rất vui và quên đi sự trục trặc của chuyến bay về.

Nhớ lại lời các cháu Thanh Thiếu Niên Đa Hiệu đã tâm sự là khi tới đâu, được biết một người nào đó cũng là hậu duệ của Võ Bị là các cháu thấy tình thân này nở liền- Cũng vậy, các cựu sinh viên với “Tình tự Võ Bị” niên trưởng niên đệ rất thấm thiết mà các nàng dâu Võ Bị cũng vậy, chỉ cần giới thiệu phu quân xuất thân từ trường Võ Bị Quốc Gia Việt Nam dầu khác khóa, cũng cảm thấy thân mật như người trong gia đình ngay. Đó là một tình cảm tự nhiên rất thiêng liêng và cao đẹp của gia đình Võ Bị

Những giây phút chia tay tại buổi tiệc tiếp tân, mọi người lại hẹn nhau 2 năm nữa sẽ gặp lại trong kỳ đại hội lần thứ 21, dự tru sẽ tổ chức ở thung lũng hoa vàng, thành phố San Jose.

Thu Nga

Hoạt cảnh

Truyện ký

TT Diệu Tâm

Chuyến bay Air France rà xuống, chạm mặt đất rồi dừng lại. Tôi đã trở về quê hương mình rồi. Chỉ chừng ấy suy nghĩ mà bồi hồi đến nỗi cứ mãi nhìn phía dưới mặt đất, chưa chịu đứng lên lấy hành lý trên ca-bin. Người khách bên cạnh nhắc khéo.

Mình trở về.

Bao nhiêu năm tưởng nhớ, bao nhiêu năm dài mộng mị với quê nhà. Bỗng nhiên quyết định trong chớp mắt, thực hiện ngay, nếu chân chừ e không có dịp khác. Đây là chuyến về thăm quê lần đầu, chuyến độc hành mạo hiểm và phiêu lưu. Sau khi nghỉ làm việc, thoát ra khỏi bận bịu cơm áo hằng ngày, thấy mình nhẹ như gió, muốn đi đâu thì đi, bay đâu thì bay.

Trước tiên đến Hà Nội, bốn ngàn năm lịch sử văn hóa. Tôi mua vé từ sáng sớm đi vịnh Hạ Long, trên cùng chuyến tàu ra vịnh, có một số du khách người nước ngoài.

Hạ Long hiện ra như một bức tranh thủy mặc bao la ẩn chìm trong sương mù dày đặc. Non nước này chắc hẳn xưa kia là chốn thiên thai, các tiên nữ sống trong các sơn động kia nay tuyệt tích vì không con cái. Hạ Long? Theo truyền thuyết xưa, để ngăn chặn giặc xâm lấn từ phương bắc theo đường biển, Trời sai một con Rồng lớn xuống giúp dân ta, sau khi chiến thắng, Rồng phun ra nhiều châu ngọc, nay là các thạch

động, rồi bay về Trời. Từ đó dân gian đặt tên nơi này là Hạ Long.

Bầu trời bắt đầu sáng hơn, mây mù tan dần. Trên boong tàu ngồi phía trước mặt, thấy một cặp đàn ông già cùng cô gái trẻ. Người đàn ông Á châu, tóc lấm tẩm muối tiêu, cô gái đầu chùng rất nhỏ, da mặt trắng trẻo, đôi má tô phấn hồng đậm, tóc ngang vai, cài một chiếc cặp nhựa màu hồng ngộ nghĩnh. Cô mặc chiếc váy đầm bó sát ngắn cũn, cặp chân mập cong cong. Mặc váy ngắn, ngồi đong đưa chân, trông cô bé thơ ngây đáng để.

Mọi người trên du thuyền đang trầm mình vào cảnh giới u mặc huyền ảo, tôi nhìn xuống mặt nước trong xanh ngọc phi thúy, soi tận đáy trời. Bỗng nhiên, tôi nghe cô gái nói " *bỏ tay ra, thằng cha này!* ". Té ra thằng cha đàn ông đang thò tay vào trong váy đầm cô bé. Có lẽ cha đàn ông không hiểu tiếng Việt nên lại cứ ồm ờ, lần này thấy ông ta đưa tiền cho con bé, rồi kéo đứng dậy. Không biết sao, con bé ngừng ngăn, không lấy tiền, lại nhét thêm tiền, con bé cũng không chịu và phân bua " *nói đi ra vịnh ngắm cảnh mà cứ đòi vô phòng ngủ, ngủ gì mà ngủ lấm lấm* ". Anh chạy dịch vụ trên tàu còn trẻ, thấy vậy đùa : " *Thôi em cứ cầm tiền đi, em không cần thì lấy đưa anh, sao lại chê tiền thế, lá lành đùm lá rách mà em* ". Con bé lần này cũng không vừa chi, chanh chua trả lời : " *Lá này cũng rách bươm rồi !* ". Đối đáp xảy ra trong chớp mắt. Thiên thai đối mặt với trần ai tục lụy. Thiên thai đẹp, trần ai vui.

Tuy thế, chuyện vừa xảy ra không làm tôi vui. Đáng lẽ giờ này cô bé phải cấp sách đến lớp học. Sao lại đi theo một người đàn ông đáng tuổi bố, làm gái mua vui ? Trước mắt người khác, cô biết ngượng hay giả vờ ngượng ngùng, hoặc chống đối lại việc *bắt ngủ nhiều lần*. Tôi không biết, nhưng cách nói năng của cô bé nghe chùng đã dày dặn lấm rồi.

Tiếng máy tàu chạy xình xịch, vòng quanh vịnh. Nhìn qua, họ không ngồi ở đấy nữa.

Một buổi sớm mai đến hẹn với cô bạn mới quen. Đứng trong căn phòng trên tầng gác nhà cô, qua khung cửa sổ hiện ra một bức tranh tuyệt đẹp: Mấy chiếc xe đạp chất đầy hoa từ một nẻo quê nào đó đang di động trên đường. Xe chở đầy hoa vàng, hoa tím, hoa hồng. Dòng xe hoa chậm chậm trẩy về phố chợ trong màn sương lam. Xe chất đầy hoa nên không thấy người trên xe, tưởng chừng như những "*Gánh Hàng Hoa*" trong tiểu thuyết hiện về, đang thức tỉnh thành phố cổ sau giấc ngủ muộn. Hàng hoa khuất tầm nhìn, bức tranh bị xóa, để lại khung cửa trống. Tôi quay vào, thấy cô bạn mời ăn chuối chín vàng, chắm với cốm Vòng ướp trong lá sen xanh. Căn phòng cô treo đầy tranh vẽ, bán cho người phương xa về. Tôi tìm trong đó có chẳng một bức tranh vừa bắt chợt nhìn thấy qua khung cửa sổ, giản dị mà vô cùng thơ mộng. Chủ nhân của căn phòng bán tranh là một phụ nữ yêu kiều, dáng dấp của Hà Nội còn thanh lịch.

Tôi bay về Huế.

Mưa như trút nước khi máy bay đáp xuống mặt đất. Xứ Huế là xứ của mưa mù. Mưa cả trăm năm, cả ngàn năm. Nếu không mưa, Huế không phải Huế. Mưa rơi, tôi không lạnh mà sao thấy ấm áp, có lẽ tiếng mưa ập ủ chất đầy nhớ thương của mình. Mười ngày ở Huế trong khách sạn, tôi sống như người mộng du. Vì hay nhầm lẫn giữa hai miền biên giới mộng và thực, nên khi thực tan thì mộng đành vỡ. Ngày đầu tiên tôi đi chợ Đông Ba như hằng ao ước của mình. Nhưng Đông Ba trước mắt giờ đây không phải là ngôi chợ trong tưởng nhớ. Tôi thất thần như kẻ lạc hồn. Dấu vết ngày ấy không còn sót lại gì, giọng nói của người bán hàng cũng khác, nghe rất lạ tai. Có khi tôi không hiểu họ nói chi.

May mắn sau cùng, tìm thấy một cô bạn gái còn sót lại, thật mừng. Nhà bạn có cây khế ngọt chi chít trái, bạn vẫn còn xinh đẹp. Chồng mất đã lâu, bạn ở vậy nuôi các con khôn lớn và phụng dưỡng người cha già nua. Ngôi nhà bạn như còn lưu giữ mùi hương trầm u mặc, hoang vắng xa xôi.

Dù biết với thời gian, mọi chuyện thay đổi. Nhưng người Việt xa quê, hình ảnh cố hương luôn cố định trong trí tưởng, mà nay người xưa bạn cũ mấy ai còn, lòng thấy trống vắng. Rồi những ngày ở Huế, tôi không muốn đi thăm một nơi nào khác ngoài thăm mộ gia đình, vài người họ hàng xa. Nơi đây không còn lay động những ước mơ, chỉ còn lại những ngôi mộ cỏ đầy cỏ khô.

Từ trong khách sạn, một sáng thức dậy sớm nhìn xuống đường, một gánh com hén đang sửa soạn dọn hàng bán. Khách ăn đang kéo chiếc ghế thấp ngồi chờ, một con bé con đang phụ giúp lãng xăng. Tôi chú ý, nó mặc bộ áo quần cùng màu tươm tất, tóc cột túm ra phía sau gọn gàng. Trời bỗng đổ mưa, màn mưa làm mờ nhạt khung cảnh đang hiện ra dưới mắt. Con bé vội lấy tấm bạt che lên phía gánh hàng. Hai mẹ con di chuyển gánh vào phía bên mái hiên nhà của một công sở. Mấy người khách di chuyển theo. Khách ăn món com hén bình dân này hẳn là dân đi làm việc sớm, giờ này có lẽ chưa có hàng quán nào khác mở cửa. Người ngồi ăn sì sụp ngon lành. Tôi định bụng chốc nữa mình sẽ xuống ngồi ăn như thế, mua một đoai com hén, món ăn bình dân rất khó tìm thấy ở quê người. Nhưng nhớ lại tô bún ốc thường thức ở một quán bên lề đường Hà Nội tuần trước, vẫn còn làm bụng mình râm ran khó chịu, mỗi ngày phải uống đến ba viên thuốc ngừa tiêu chảy, nên thôi. Đâu khoảng chín giờ, gánh hàng com chắc đã bán hết, con bé nhanh tay rửa tô đoai trong một chậu nước, lau khô, thu dọn mọi thứ. Nó còn chịu khó lượm những mảnh giấy trên mặt đất khách ăn vớt bừa

bãi . Người mẹ đứng dậy với đôi quang gánh nhẹ nhàng trên vai, có lẽ đi về chợ Đông Ba mua rau củ chuẩn bị cho sáng sớm mai . Trong màn mưa còn lất phất, con bé lúp xúp chạy theo phía sau. Huế vẫn còn cơ cực.

Buổi chiều tôi ngồi trong khách sạn uống cà phê, nhìn ra ngoài mong tìm thấy được một khung cảnh khác, một bức tranh khác. Đường phố bắt đầu xe cộ đông kín, tiếng còi xe inh òi, ai ngồi xe cũng cần phải bóp còi, tiếng còi xe chính là sự tồn tại của họ. Đến giờ tan sở, dân chúng đi làm về. Tôi định ra phố mua một vài tấm lụa Thái Tuấn may áo dài , thấy đông người quá nên chần chừ. Từ ngoài, một đám đàn ông dựng xe máy, tiến vào khách sạn, gặp cô tiếp viên, họ trao đổi vài câu, rồi đi lên lầu theo hướng riêng không có thang máy. Chốc lát sau, một đám con gái môi son má phấn đi vào cũng theo hướng hồi nãy đi lên.

Đường bớt người, mưa tạnh hẳn. Tôi đứng dậy ra phố, nói với cô tiếp viên, tôi ra ngoài khoảng một giờ rồi về lại, có ai đến hỏi bảo ngồi chờ nghe. Luôn tiện hỏi luôn:

" Hình như trên lầu có tổ chức ca hát hay sao, hồi nãy thấy người ta lên xem". Cô tiếp viên nhìn tôi thắc mắc không hiểu, như chợt nhớ ra, cô cười *" Dạ không phải, mấy ông đó có hẹn ‘ vui vẻ ’ với nhau".* Tôi nhìn chiếc áo dài trắng ngà cô mặc, khen áo cô đẹp.

Buổi tối khi trở về phòng xem bảng giá dịch vụ giặt ủi áo quần, tôi chợt thấy giá biểu của dịch vụ *"vui vẻ"* tùy thuộc vào số giờ khách hưởng lạc. Điều này cho biết giá cả dịch vụ mãi mãi nằm trong khách sạn này được niêm yết công khai rõ ràng không cần giấu giếm. Hồi chiều đám đàn ông tan sở, chưa về nhà vội với vợ con đang chờ bữa cơm tối bên nhau đầm ấm, họ thích vui vẻ với các em gái , nếu về muộn, vợ lo lắng, có thể câu trả lời: *Dạo này công việc cơ quan nhiều chuyện cần giải quyết gấp.*

Khách sạn nằm trên con đường thơ mộng có lá me bay ngày xưa, con đường đưa về thôn Vỹ Dạ sương khói mờ nhân ảnh. Dân Huế than: Đạo này khách sạn mọc lên như nấm sau cơn mưa, chỗ mô ngõ mô cũng khách sạn nhà ngủ nhà nghỉ, thiên hạ nhà nước chỉ lo đầu tư vô thứ đó, không thêm mở bệnh viện, trường học cho dân nhờ.

Không còn chi Huế đá vàng.

Bay vào Sài Gòn, lặng lẽ về căn nhà cũ trong ngõ phố.

Một buổi chiều, chị bạn đầu ngõ dẫn ra chợ ăn vặt, chị nói hàng quán ngon đều di cư qua Mỹ hết rồi, nhưng có quán nhỏ này bán đồ Huế ăn được. Trong vòm chợ, gánh hàng gồm hai ba cái bàn sạch sẽ với mười cái ghế gỗ thấp lè tè, khách ăn chiều, đa số đàn bà. Hàng bán đủ thứ bánh Huế, bột lọc, bánh nậm, bánh ram, bánh ít và bún bò. Cô bán hàng mặt tròn trịa xinh xắn, bàn tay thoăn thoắt bóc lột bánh bỏ trên đĩa, xong quay qua làm tô bún cho khách chờ, luôn miệng hỏi khách muốn ăn như thế nào để cô làm theo ý cho vừa lòng. Tôi chợt thấy khuôn mặt cô quen thuộc đâu đó trong trí nhớ. Đúng rồi, cô bé ngày xưa theo mẹ bán hàng trong chợ chiều nơi đây từ hơn hai mươi năm trước.

" Có phải em ngày xưa cùng bán với mẹ trong chợ này không ?" - Dạ phải.

" Bây giờ em lớn giỏi giang quá, mẹ em còn không ?" - Dạ, má em mất rồi, em đã có chồng con rồi.

Bàn tay tròn trĩnh, ngón tay đeo chiếc nhẫn vàng, lại thoăn thoắt bóc lá bánh cho khách. Tôi cúi xuống cầm đĩa gấp bánh, thấy mình xúc động lạ. Miếng bánh bột lọc trong vắt, nổi bật con tôm đỏ co mình bên trong, mùi vị bánh như ngày xưa, dai mềm đậm đà. Hơn hai mươi năm trôi qua, bao đời người xung quanh đã đổi thay, biến động không ngừng, thế mà cô bé năm xưa vẫn ngồi nơi chợ này tiếp nối nghề bán hàng của mẹ mình. Đạo ấy tôi nghe người mẹ nói mới ở Huế

chạy vô, chồng chết vì lạc đạn giữa đường, không còn tiền bạc chi, nên tạm làm gánh hàng chiều bán sống với con qua ngày. Con bé theo chân mẹ ngày ấy trông gầy ốm nhếch nhác. Gánh hàng dạo đó ngồi bên vạt đất trông không có bàn ghế chi, tôi thường mua về nhà. Nay cô bé thuê được một chỗ tươm tất hơn, có mái che mưa nắng trong vòm chợ. Cô bé có chồng có con rồi.

Cô bé ơi, cô làm tôi xúc động quá, cô làm tôi hân hoan. Đa số người quen biết, đa số hàng quán ngon nổi tiếng năm xưa đều đã đi ra nước ngoài sinh sống. Tôi tìm thấy một gánh hàng còn sót lại trên miền đất cũ, con gái của gánh hàng năm xưa, nối tiếp công việc như bảo tồn truyền thống gia đình một cách tích cực và hữu hiệu. Chắc hẳn cô đã trải qua vất vả lắm mới có cuộc sống như thế, ngày hôm nay.

Cô nhìn có duyên, nói năng dịu dàng, cô có thể kiếm một công việc nhàn nhã hơn cho đỡ mệt nhọc chân tay, đỡ lo mưa lo nắng. Điều gì đã cầm giữ chân cô bé với nghề bán hàng này, có lẽ vì nghệ thuật nấu ăn chẳng, hay đơn giản hơn chính là hình ảnh mẹ cô nấu nướng, luôn bên cạnh cô như một mẫu hình tượng mà cô mong thay thế. Cô muốn mình là người như mẹ. Có lẽ cô là người sau cùng, hậu duệ cuối của gánh hàng Huế này chẳng. Rất nhiều năm qua rồi, trên xứ sở này, người nghèo lương thiện vẫn phải tần tảo mưu sinh.

Các cô gái nhỏ bắt chợt tôi nhìn thấy đây đó trong cảnh sống khác nhau, vẽ nên những hình ảnh sinh động. Hoạt cảnh nhìn vào có khi làm mình đau lòng, có khi lòng mình thấy êm đềm. Mà niềm thương cảm nhiều hơn hết dành cho cô bé gặp trên vịnh Hạ Long. Con người như cây cỏ. Cỏ cây vươn lên tốt đẹp là nhờ ở đất và nước, đất sạch nước trong.

Paris, một ngày nhớ quê.

TT Diệu Tâm

SVSQ sinh hoạt tại văn khang dưới gầm Đại Đội E F

*tám hình cũ, ôi sao gọi nhớ
một thời trai trẻ, đường rất xa
bạn bè không hẹn mà qui tụ
bốn năm, cầu vai đỡ an-pha!*

*đã chọn nghiệp binh làm lẽ sống
chiến trường, đâu tiếc máu, xương rơi
tháng Tư oan khuất, ngày bùng súng
cởi bỏ chinh y, then vớì đời!*

*bốn mươi năm lẻ, qua thoáng chốc
tháng ngày trôi như nước chôn cầu
người sống sót ôm sà u vong quốc
kẻ thấy vui hoang mộ, rùng sâu!*

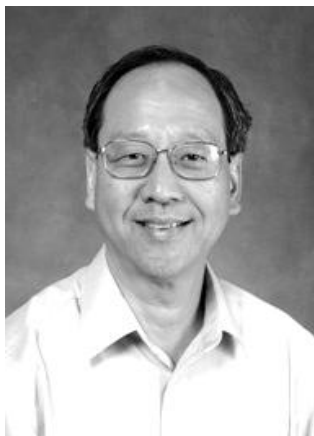
*điểm danh thư, mấy ai còn lại
trong tám hình ổ bụi thời gian
thơ là nén hương lòng xin gửi
những người ngã xuống lúc thanh xuân!*

Nguyễn Văn Ngọc

(2 April 2016)

Thư Gửi: NGƯỜI DÂN TRONG NƯỚC

LTS: Mời bạn viết của GS John Vũ để như một LÁ THƯ gửi người dân trong nước.

* Giáo sư John Vũ là một nhà khoa học nổi tiếng ở nước Mỹ đứng trong Top 10 những người sáng tạo nhất thế giới, đứng đầu là Bill Gates và Steve Jobs. Câu chuyện độc đáo, sâu sắc và góc nhìn thông thái của GS John Vu - Nguyễn Phong về cuộc trò chuyện thú vị với Bill W. Gates, khi đi giảng ở hai quốc gia lớn ở

Châu Á. GS John Vũ sau khi rời chức vụ Vice President của Boeing, hiện là Viện Trưởng Viện Công Nghệ Sinh Học ĐH Canergie Mellon, là dịch giả/tác giả bộ sách Hành Trình về Phương Đông, Đường Mây Qua Xứ Tuyết, Ngọc Sáng Hoa Sen, Trên Đỉnh Tuyết Sơn,... và cuốn mới nhất 2016 là Khởi Hành. Có thể nói, cho đến khi nào môn học CÔNG DÂN GIÁO DỤC được xem là MÔN HỌC KHAI TÂM, được giảng dạy ở các bậc tiểu học và trung học như thời cổ Tổng Thống Ngô Đình Diệm (TT đầu tiên của nước Việt Nam Cộng Hòa), thì ngày đó mới hy vọng nhìn thấy luân lý được coi trọng, đạo đức được phục hưng, không còn suy đồi đến mức “báo động đỏ” như hiện nay. Và chỉ có như thế, chúng ta mới hy vọng những

thể hệ trẻ sinh ra và lớn lên ở Việt Nam có được cách hành xử như người thanh niên trẻ Đài Hàn, qua bài viết của GS John Vũ. Một hành xử rất bình thường của các nước, được Bill Gates xếp vào loại ĐẲNG CẤP THẾ GIỚI (WORLD CLASS), nhưng là một hành động thật xa lạ tại các nước KHÔNG CÓ ĐẲNG CẤP THẾ GIỚI như Việt Nam, Trung Cộng.... Vì ở các nước cộng sản này, các giá trị đạo đức được xem là món hàng thuộc loại “xa xỉ phẩm”, tàn dư của chế độ Tư Bản!

(BBT Đa Hiệu sưu tầm và hiệu đính)

Hè năm ngoái tôi đã đi dạy với Bill Gates và học được rất nhiều qua kinh nghiệm của người giám đốc điều hành doanh nghiệp này. Khi đi qua nhiều nước, chúng tôi thường xếp hàng ở sân bay. Bill quan sát: - Ông có thể thấy ở một số nước, mọi người chờ đợi kiên nhẫn cho đến lượt họ nhưng ở các nước khác, mọi người thường chen lấn xô đẩy. Mọi người mua vé đều có chỗ trên máy bay rồi, vậy sao họ phải xô đẩy người khác? Dường như là giáo dục của họ thiếu đào tạo phép xã giao và sự tự trọng. Nước này vẫn muốn trở thành quốc gia lãnh đạo thế giới nhưng cứ nhìn vào dân chúng xô bồ, hỗn loạn, chen lấn và thiếu tự trọng này thì còn lâu họ mới lấy được sự kính trọng của những quốc gia khác. Họ có thể có sức mạnh kinh tế nhưng muốn đi xa hơn thì còn lâu lắm vì kinh tế là một chuyện nhưng **DÂN TRÍ** lại là một chuyện khác. Không phải to tát, lớn lao là quan trọng nhưng thường

những điều nhỏ bé xác định ra hệ thống giáo dục của họ tốt thế nào. Chính hành vi của những người dân xứ đó xác định ra liệu một nước đó có là **"ĐẲNG CẤP THẾ GIỚI" (WORLD CLASS)** hay không? Một con heo có thể thoa son dồi phấn nhưng nó vẫn là một con heo phải không?. Khi rời khỏi nước này, Bill kết luận:

- Quốc gia này còn phải học nhiều vì không có hệ thống dịch vụ tốt ở đây. Cả nước đang hội tụ vào phát triển sản phẩm để xuất khẩu tối đa nhưng họ sẽ không đi xa được nữa. Họ có thể hiểu kinh doanh sản phẩm nhưng không hiểu kinh doanh con người. Toàn thể nền kinh tế là về xây dựng thật nhiều cơ xưởng, sao chép mọi thứ, và xây dựng nhiều sản phẩm giá rẻ nhưng không cần chất lượng cao, nghĩa là họ không nghĩ gì đến khách hàng mà chỉ nghĩ đến quyền lợi của họ. Họ muốn xây dựng mọi thứ, sản phẩm lớn, sản phẩm nhỏ nhưng họ sẽ không bao giờ thành công vì không hiểu nhu cầu của khách hàng; họ không có ý tưởng nào về sự thoả mãn của khách hàng. Từ người quản lý khách sạn tới người phục vụ nhà hàng, từ quan chức mức cao tới công nhân mức thấp, tất cả họ đều hành động y hệt như nhau, cứ vội vàng làm gì đó cho nhanh chóng mà không suy nghĩ. Chúng ta đã đi tìm hiểu rất nhiều cơ xưởng và nếu chú ý, ông sẽ thấy rằng phần lớn các cơ xưởng đều có giám thị người ngoại quốc, và phần lớn các công ty đều có người tiếp thị ngoại quốc bởi vì người của họ không thể làm điều

đó. Đó là làm kinh doanh “nửa đường” vì sản phẩm không thể thành công nếu không có dịch vụ, và chính dịch vụ đem khách hàng trở lại. Một ngày ở Hàn Quốc, chúng tôi phạm sai lầm bởi việc đi sai chỗ cách xa khách sạn của chúng tôi vài dặm phố. Trời tối khi chúng tôi hỏi đường nhưng không mấy ai nói được tiếng Anh. Cuối cùng một sinh viên đi tới, anh chỉ cho chúng tôi hướng đi tới khách sạn nhưng ngần ngại: “Dễ lạc lắm vì có vài chỗ rẽ phải và rẽ trái và bây giờ đã khuya rồi và rất khó đi khi trời tối, các ông có thể bị lạc lần nữa”. Thế là anh ta đề nghị đi cùng chúng tôi tới khách sạn để chắc rằng chúng tôi sẽ không bị lạc. Chúng tôi bước đi quãng mười lăm phút cho tới khách sạn. Khi chúng tôi cảm ơn người sinh viên, Bill đề nghị anh ta ăn tối với chúng tôi nhưng anh từ chối vì cần về nhà. Vào lúc đó chúng tôi thấy rằng anh ta phải đi lộn lại theo hướng ngược với chỗ chúng tôi bị lạc. Sự kiện là một thanh niên sẵn lòng giúp người lạ cho dù phải đi ngược lại trong đêm tối đã gây ấn tượng cho cả hai chúng tôi.

Bill bảo tôi:

- Khi một thanh niên của một quốc gia hành động như vậy, nước đó có tương lai. Đó là điều một quốc gia có **"ĐẲNG CẤP THẾ GIỚI" (WORLD CLASS)**. Theo Bill: **"ĐẲNG CẤP THẾ GIỚI" không phải là nền kinh tế mạnh hay có bao nhiêu triệu phú hay tỉ phú, bao nhiêu đại học hay bao nhiêu nhà chuyên môn mà đẳng cấp thế giới là về cách công dân của họ hành động ra sao.**

LÁ THƯ SÀI GÒN

Văn Quang (Bài viết riêng cho Đa Hiệu).

Bạn đồng đội thân mến,
Thấm thoát thế mà tôi ở lại Sài Gòn đã hơn 41 năm kể từ ngày 30-4-1975 cho đến nay tháng 7 năm 2016. Hơn 41 năm với biết bao thăng trầm, vật đổi sao dời. Nhưng trong tôi vẫn luôn mang dòng máu của một người lính. Tôi đã nhìn, đã thấy, đã nghe biết bao nhiêu chuyện của người dân chúng ta về thời sự, tâm tình, đau khổ và hạnh phúc. Tôi cũng đã từng trải qua nhiều năm tù tội vì là “sĩ quan nguy”. Nhưng sau 12 năm bị hành hạ, đau ốm triền miên, tôi vẫn không chết, vẫn có thể trở về cùng nhiều anh em khác. Rất may vợ và các con tôi đã ra đi hết, một số đi học ở Mỹ trước năm 75, một số phải vượt biên qua đường biển với biết bao gian nan rồi cũng thoát. Tôi ở lại Sài Gòn và không muốn đi nữa. Vợ con đã yên ấm ở nước ngoài, tôi chẳng còn gì phải lo. Tôi ở lại để làm nhân chứng cho thời thế những gì người dân đang trải qua, tôi vui buồn chia sẻ cùng với đồng bào và đồng đội

không thể ra đi, họ là anh em của tôi. Những điều tôi viết hàng tuần, tôi nhìn theo quan điểm của một người lính.

Ở đây tôi không thể kể hết trong một bài báo này, phải có một cuốn sách dày mới phơi bày được đầy đủ những bộ mặt thật nhất của một thời đại. Cho nên bài này tôi chỉ tóm tắt vài nét chính.

Trong thời gian gần đây chuyện Trung Cộng lấn chiếm biển Đông vẫn là con nhúc nhối nhất thời đại. Hoàng Sa và Trường Sa vẫn là tâm điểm của dư luận. Như bạn đã biết chưa bao giờ “Đại Hán” quên bành trướng, lấn áp dân VN chúng ta. Thời đại nào cũng vậy, cái loa ngoại giao của chúng chỉ là giả tạo, “miệng thì Nam Mô bụng một bồ dao găm”. Nghe những gì chúng nói là ngu, ngu thì chết. Ngay cả đến sự buôn bán cũng vậy, chúng dùng đủ mọi thủ đoạn để hại người dân quê VN hiền lành chất phát. Hiện nay

Trung Cộng đang cố diều võ dương oai nhằm nuốt trọn Trường Sa và Hoàng Sa để mưu toan độc quyền kiểm soát Biển Đông.

Quốc hội VN cũng đã lên tiếng cần bảo vệ chủ quyền dân tộc.

Về bảo vệ chủ quyền biển, đảo, cử tri và đồng bào cả nước rất lo lắng, bất bình trước việc Trung Quốc tiếp tục gia tăng các hoạt động bồi đắp, xây dựng các công trình, bố trí vũ khí, quân đội tại các đảo, bãi đá trái với luật pháp quốc tế thuộc quần đảo Hoàng Sa, Trường Sa và tàu thuyền của Trung Quốc hành hung, cướp phá tài sản, ngư cụ của ngư dân Việt Nam. Những việc này làm gia tăng sự bất ổn trong khu vực, đe dọa tự do hàng hải, vi phạm Công ước Liên hợp quốc về Luật biển năm 1982, vi phạm Tuyên bố về ứng xử của các bên ở Biển Đông (DOC) được ký giữa các nước ASEAN và Trung Quốc.

Cử tri và nhân dân mong muốn Nhà nước tiếp tục có các giải pháp đấu tranh thực tiễn, quyết liệt và hiệu quả, vừa bảo đảm giữ vững chủ quyền biển, đảo của quốc gia, vừa bảo đảm môi trường hòa bình, ổn định để phát triển đất nước; mở rộng và tăng cường các hoạt động tuyên truyền đối ngoại để cộng đồng quốc tế hiểu và ủng hộ sự chính nghĩa, ý chí quyết tâm bảo vệ chủ quyền biển, đảo của nhân dân ta; sớm đưa nước ta trở thành nước mạnh về kinh tế biển trong khu vực.

Và VN không đơn độc, nhiều nước sẵn sàng yểm trợ cuộc đấu tranh vì hòa bình của nhân loại.

Ấn Độ tăng cường giám sát hoạt động của Hải quân Trung Quốc. Nhật Bản không loại trừ khả năng điều binh sĩ đến Biển Đông

Trong đó Mỹ là nước tích cực nhất. Hãy theo dõi hành động của Mỹ về vấn đề này:

Mỹ có quyền ra vào khu vực biển quốc tế, cũng như sẵn sàng bảo vệ quyền tự do hàng hải trong khu vực.

Ngày 22/10/15: Tư lệnh hạm đội Thái Bình Dương của Mỹ, Đô đốc Scott Swift khẳng định họ đã sẵn sàng thực hiện tàu áp sát đảo nhân tạo Trung Quốc xây trái phép ở quần đảo Trường Sa của Việt Nam.

Ông cho biết, lực lượng có đủ nguồn lực để hỗ trợ bất cứ nghị quyết và bất cứ yêu cầu nào của các nhà lập pháp để thể hiện quyết tâm của Mỹ về chiến dịch làm minh bạch vấn đề Biển Đông.

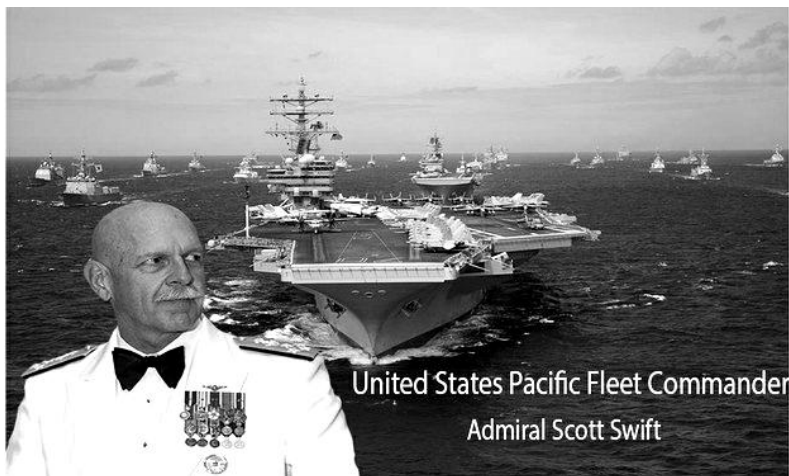
Ông Swift nhấn mạnh cuộc tuần tra sẽ củng cố luật quốc tế và không nhằm vào một nước cụ thể nào. (Nhưng thật ra nói thế đã rõ, nhằm vào Trung Quốc).

Đô đốc Mỹ cho biết theo luật quốc tế, xây dựng trên một bãi cạn chỉ lộ ra khi triều xuống mà không phải khi triều dâng

cao không giúp tạo thành tuyên bố chủ quyền với khu vực. Ông tái khẳng định Washington không ủng hộ hoạt động bồi đắp đất đá, dù quy mô lớn nhỏ thế nào.

Theo Navy Times đầu tháng này đưa tin hải quân Mỹ sẽ sớm được phép thực hiện nhiệm vụ tuần tra sát đảo nhân tạo Trung Quốc xây dựng trái phép tại quần đảo Trường Sa của Việt Nam.

Ông Swift cho biết hoạt động xây dựng đảo nhân tạo không thay đổi cách Hạm đội Thái Bình Dương hoạt động trong khu vực và cũng không thay đổi cách họ tiến về phía trước. *"Chúng tôi tiếp tục hoạt động tại không gian đó, như thể chúng chưa được xây dựng"*, ông nói.

Một tuần trước đó, Bộ trưởng Quốc phòng Mỹ Ashton Carter cũng đã tố cáo Bắc Kinh đang quân sự hóa các cơ sở Biển Đông và nhấn mạnh rằng, đây là vùng biển quốc tế và Mỹ có quyền ra vào khu vực biển quốc tế, cũng như sẵn sàng bảo vệ quyền tự do hàng hải trong khu vực.

Những tuyên bố trên cho thấy Mỹ ngày càng tỏ rõ quyết tâm cho tàu áp sát các đảo nhân tạo và những kế hoạch của Washington về Biển Đông đang dần biến thành hành động thực sự chứ không chỉ là những lời nói suông.

Một khi Mỹ đưa tàu hải quân vào khu vực 12 hải lý đối với các đảo mà Trung Quốc mới bồi đắp một cách phi pháp trên Biển Đông, đây sẽ là minh chứng cho thấy Mỹ không thừa

nhận các tuyên bố về chủ quyền của Trung Quốc trên Biển Đông. Đặc biệt là những hòn đảo mà Trung Quốc mới bồi đắp phi pháp không được coi là lãnh thổ có chủ quyền.

Chính vì thế Trung Quốc lại xuống giọng sù sù ên ên đi nước đôi. Rất có thể chúng lại dùng chính sách mang một số quyền lợi trong một thời gian nào đó đánh đổi lấy chủ quyền Biển Đông. Chúng chờ đợi thời cơ để thực hiện mọi mưu đồ đen tối. Nhưng thế giới thừa biết bộ mặt thật của Trung Quốc, không ai dễ dàng để chúng lừa. Chính sách “Đại Hán” ngày nay đã lỗi thời rồi.

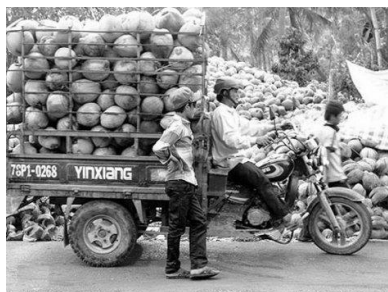
Nhưng với người dân thôn quê VN, chúng vẫn có trăm phương ngàn kế làm hại người dân Việt vốn hiền lành chất phát từ bao đời nay. Hãy nhìn những thủ đoạn hèn hạ nhất của chúng.

Thủ đoạn thâm độc giết chết hàng triệu người

Từ những mặt hàng nông sản dị biệt đến những mặt hàng nông sản có chút giá trị nhưng lại có những thay đổi giá cả hết sức bất thường, khiến nhiều nông dân cũng như thương lái Việt Nam bỗng chốc rơi vào cảnh mất trắng tài sản. Vậy những mặt hàng dị biệt này được sử dụng làm gì? và ai là người được lợi từ những vụ mua bán bất thường này?

Những câu hỏi này đã được đặt ra từ nhiều năm nay nhưng hiện vẫn chưa có câu trả lời thỏa đáng. Và sau đây mời bạn xem qua các dữ kiện mà phóng viên thu thập được sẽ hiểu rõ bản chất của thủ đoạn thâm độc này. Một số trường hợp điển hình:

1. Hàng trăm ngàn nông dân chặt dừa tươi đem phơi khô bán cho thương lái Trung Quốc

Từ đầu tháng 06/2013, giá dừa khô tại các tỉnh ĐBSCL (Đồng bằng sông Cửu Long) liên tục tăng, từ 50.000 đồng/chục lên mức 90.000 – 95.000 đồng/chục. Tuy nhiên, dừa đang trong mùa treo nên nông dân Việt Nam

không có dứa để bán. Tương như đây là niềm vui của người nông dân Việt Nam trồng dứa, nhưng đằng sau nó là hiểm họa vô cùng nguy hiểm...

Theo ông Anh Nguyễn Văn Út (xã Phú Lương, huyện Giồng Tôm) cho biết: “Sau một năm giá cả xuống tận đáy, bà con trồng dứa tui tui điêu đứng hết. Nhưng cũng may sang năm 2013, kể từ tháng 06 trở lại đây, giá dứa khô nhích dần lên từ mức 50.000, 60.000 rồi đến 90.000 đồng/chục có lúc lên đến 100.000 đồng/chục như hiện nay”.

Nhưng chỉ 2-3 tuần sau đó, giá dứa khô rớt thảm hại chỉ còn 15.000 đồng/chục. Một mặt hàng mà chỉ vồn vện trong mấy ngày đã giảm 8-9 lần, vậy nguyên nhân do đâu giá dứa khô lại được đẩy lên mức cao như thế? và lại rớt thảm hại đến như thế?

2. Chuyện mua bán dứa khô vô cùng tai hại

Tạm gác câu chuyện dứa khô ở đây, hãy tiếp tục lần về quá khứ với những mặt hàng dị biệt khác.

Vào những ngày cuối năm 2012 đầu năm 2013, người dân cả nước đổ xô nhau đi bắt đĩa, nuôi đĩa đem bán cho một số đầu nậu ở TP Sài Gòn, miền Tây và một số tỉnh phía Bắc. Giá mỗi kg đĩa được thu

mua từ 30.000 đến 50.000 đồng. Chỉ vồn vện sau 3 tuần, giá thu mua đĩa đạt đến đỉnh cao 1.000.000 đồng/kg.

Tới lúc này, hàng trăm ngàn người trên khắp cả nước đổ xô đi mua đĩa bán lại kiếm lãi, thậm chí hàng trăm ngàn nông dân chặt phá ruộng đồng, những cây trồng sắp đến thời gian thu hoạch để đào ao nuôi đĩa.

Phóng viên đến hỏi một người đang thu gom đĩa để làm gì? Người này bảo gom đĩa bán cho các thương lái để họ chuyên đi đầu đó làm thuốc, làm giấy và làm xúc xích. Họ chỉ thu

mua những con đĩa to, còn những con nhỏ họ trả lại và bảo nuôi mập thêm chút nữa rồi hãy đem đến bán.

Và sau 2-3 tuần, bất ngờ các thương lái bỏ đi không thu mua, con đĩa trở nên vô giá trị. Hàng trăm ngàn người lâm vào cảnh khóc dở chết dở, đem đồ cũng không được, giết cũng không xong, nhiều người đem vứt hàng trăm nghìn con đĩa ra đây đồng khiến cuộc sống chính bản thân họ và những người xung quanh vô cùng khốn đốn. Bởi khi con đĩa chui được vào trong người, nó sẽ hút hết máu, ăn nội tạng, não bộ và dẫn đến cái chết không cách cứu chữa.

3. Thêm một mặt hàng dị biệt khác được làm giá

Cũng vào những ngày cuối năm 2012 tại các tỉnh miền Đông Nam Bộ rộ lên chuyện một số thương lái nơi khác đến thu mua lá điều khô. Điển hình tại Bình Phước, TP Sài Gòn. Cây điều là thế mạnh tại vùng này, xuất hiện nhiều thương lái đến thu mua lá điều khô với mức giá 500 đồng/kg, có lúc lên đến 2.000 đồng/kg.

Đây là một điều hết sức bất thường vì từ trước đến nay chẳng ai đi mua lá điều khô cả. Việc thu gom lá điều khô dẫn đến cảnh tận diệt cây trồng, nhiều người hái lá điều tươi đem phơi khô để bán hoặc phun hóa chất để lá điều rụng hàng loạt, điều này ảnh hưởng nghiêm trọng năng suất cây trồng mùa vụ năm sau và sức khỏe người dân xung quanh. Nhiều

người cho rằng các thương lái thu mua lá điều khô đem đi làm thuốc chữa bệnh nan y.

Sự việc đau lòng lại tiếp diễn, bỗng dưng 2 tuần sau các thương lái đột ngột biến mất, hàng trăm ngàn kg lá điều ngô trở thành phế phẩm. Nhiều người ôm hận than khóc, vườn tược hoang tàn, chỉ còn lại những cây điều trơ trọi... vì lỡ phun hóa chất làm rụng lá nên phải chờ đến tận năm sau cây mới ra lá, quả trở lại...

Các thương lái ra rả tuyên truyền sẽ đem các mặt hàng này xuất khẩu ra nước ngoài nhưng thật ra tại các cửa khẩu, tất cả các mặt hàng dị biệt trên chưa từng được xuất khẩu ra khỏi nước Việt Nam.

Nhiều người cho rằng chúng được xuất khẩu chui, lậu qua các con đường buôn lậu nhỏ lẻ. Chính vì thế Phóng viên lại tiếp tục tìm đến các cửa khẩu khắp cả nước thăm dò, tìm hiểu xem các mặt hàng dị biệt này có được liệt kê và chuyển lên các cửa khẩu hay không. Tuy nhiên ngay cả các thương lái Việt Nam ở các cửa khẩu, lái xe, người bốc vác... cho biết không có mặt hàng nào là dừa khô, đĩa, lá điều khô được thông qua cửa khẩu, kể cả con đường chính thức và nhập lậu – Theo Đài Truyền Hình VN (VTV).

Tạm kể vài thủ đoạn quý quyết đó của Trung Quốc bạn đã thấy dã tâm của chúng man rợ đến thế nào. Chúng vẫn là kẻ thù truyền kiếp của dân tộc VN.

4. Vấn đề thứ hai là chuyện Formosa đã và đang dậy lên một làn sóng bất bình chưa có lời giải

Cũng vào sáng 20/7/16, tại phiên khai mạc kỳ họp thứ nhất, Quốc hội (QH) khóa XIV, thay mặt Đoàn Chủ tịch Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc (MTTQ) Việt Nam, Chủ tịch Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam Nguyễn Thiện Nhân đã trình bày trước QH. Cử tri và nhân dân phản ánh tình trạng ô nhiễm môi trường và suy kiệt tài nguyên thiên nhiên ngày càng nghiêm trọng do hoạt động sản xuất công nghiệp, khai thác khoáng sản và các làng nghề gây ra, đe dọa trực tiếp sự phát triển bền vững của đất nước, các địa phương và

khu dân cư, ảnh hưởng lớn đến sức khỏe nhân dân và cả thể hệ tương lai.

Đặc biệt việc Công ty TNHH Hưng Nghiệp Formosa Hà Tĩnh (gọi tắt là Công ty Formosa) Hà Tĩnh che giấu việc xả thải gây ô nhiễm môi trường và gây hậu quả nghiêm trọng về nhiều mặt ở 4 tỉnh ven biển miền Trung đã gây nhiều bất bình, tức giận và lo lắng trong nhân dân và công luận.

Tuy nhiên, cử tri và nhân dân hoan nghênh Chính phủ đã chỉ đạo xác minh, kết luận và công bố công khai nguyên nhân hải sản chết hàng loạt và chỉ rõ Công ty Formosa đã vi phạm pháp luật về đầu tư và bảo vệ môi trường, vì vậy đã gây ra tai nạn môi trường biển chưa từng có ở Việt Nam.

Cử tri và nhân dân đề nghị Chính phủ, chính quyền địa phương tiếp tục có các giải pháp hợp lý, tích cực và cụ thể để giải quyết hậu quả trước mắt và lâu dài, bảo vệ môi trường, bảo đảm cuộc sống của người dân và sự phát triển của địa phương; giám sát Công ty Formosa thực hiện đầy đủ các cam kết, đồng thời xem xét lại việc thực thi các quy định pháp luật về cấp phép đầu tư, đánh giá tác động môi trường, quản lý và giám sát hoạt động của các doanh nghiệp. Cử tri và Nhân dân cũng yêu cầu làm rõ trách nhiệm và xử phạt nghiêm khắc các tổ chức, cá nhân đã vô trách nhiệm quản lý nhà nước về đầu tư và bảo vệ môi trường.

Formosa của ai và làm gì ở VN

Formosa Vũng Áng là một công ty nằm trong khu kinh tế Vũng Áng, Hà Tĩnh. Formosa có tên chính thức là Công ty TNHH gang thép Hưng

Nghiệp Formosa Hà Tĩnh (FHS), chi nhánh của Tập đoàn nhựa Formosa, Đài Loan.

Tổng diện tích thực hiện dự án hơn 3.300ha (hecta), bao gồm diện tích đất liền hơn 2.025ha và diện tích mặt nước hơn 1.293ha (hải cảng Sơn Dương) [2]. Thời gian thuê đất là 70 năm, tiền thuê đất hơn 96 tỷ đồng cho toàn bộ thời gian thuê. FHS đăng ký kinh doanh 11 ngành nghề, một số ngành nghề quan trọng như: chế tạo và mua bán gang thép; kinh doanh hải cảng; sản xuất xi măng; kinh doanh nhà máy nhiệt điện và nhà máy xử lý nước; xây dựng, lắp đặt, vận hành và kinh doanh nhà máy khí, bán các khí nén và các khí chất lỏng sử dụng trong công nghiệp như oxy, nitơ...; chế tạo, gia công, sản xuất, mua bán và xuất nhập khẩu các sản phẩm liên quan quá trình luyện than cốc, hắc ín, dầu thô nhẹ, và kinh doanh bất động sản.

Theo Ban quản lý các khu kinh tế Hà Tĩnh, (7/2014) trên công trường Formosa có 24.000 lao động đến từ 31 quốc gia, vùng lãnh thổ đang làm việc, trong đó có khoảng 22.000 lao động VN. Số lao động nước ngoài đến nay có 2.000 người, trong đó phần lớn là chuyên gia Đài Loan với khoảng 1.200 người, Trung Quốc đứng thứ nhì với khoảng 450 lao động Khi vào Việt Nam, chủ đầu tư dự án Formosa nhận được nhiều ưu đãi chưa từng có như được hưởng thuế thu nhập doanh nghiệp 10% (doanh nghiệp trong nước là 22%), miễn thuế thu nhập trong bốn năm và giảm 50% số thuế phải nộp trong 9 năm tiếp theo; được miễn thuế nhập khẩu máy móc, thiết bị; miễn thuế tài nguyên với hoạt động hút cát san nền... Thậm chí để bảo đảm ổn định đầu tư, tại khoản 7, Điều 4, Hợp đồng thuê đất ngày 6/2/2009 quy định “bảo đảm không thu hồi đất vì mục đích cộng đồng và phát triển kinh tế hay các mục đích khác; Đối với thu hồi đất vì lý do quốc phòng, an ninh, hai bên tiến hành thảo luận, đi đến thống nhất bồi thường dứt điểm trước khi thực hiện”. Như vậy, dự án không bị chi phối bởi Điều 38, Luật Đất đai 2003.

Vào tháng 4 năm 2016 xảy ra hiện tượng rất nhiều cá biển chết hàng loạt rồi trôi dạt vào bờ tại vùng biển Vũng Áng (Hà Tĩnh). Hiện tượng này sau đó lan ra vùng biển Quảng Bình, Quảng Trị, Huế. Có nơi mỗi ngày, ngư dân dọc bờ biển vớt được hàng tấn cá chết. Nhiều ý kiến cho rằng hiện

tượng trên là do nguồn nước bị ô nhiễm bởi các nhà máy tại khu kinh tế Vũng Áng xả thải gây độc. Qua phân tích, cả nước biển lẫn nước đầm Lăng Cô (Huế) đều bị ô nhiễm, nồng độ PO4 ở tầng đáy gấp đôi chỉ số cho phép, làm tăng độ pH trong nước, nhiều khả năng đây là nguyên nhân làm cá chết hàng loạt.

Ngoài ra, cộng với khí độc ở đáy lòng khiến cá thiếu oxy. Từ kết quả phân tích, khả năng cá chết do dịch bệnh đã được loại bỏ.

Ngày 25 tháng 4 năm 2016, ông Hoàng Giật Thuyên - GD Phòng An toàn Vệ sinh môi trường của Tập đoàn FHS ở Việt Nam - cho biết, Cty Formosa (Khu kinh tế Vũng Áng, Hà Tĩnh) có nhập 296 tấn hóa chất, gồm 45 loại, trong ba tháng đầu năm 2016 [18]. Điều đáng nói là trong số này có nhiều loại hóa chất mà theo đánh giá của các nhà khoa học là thuộc dạng "độc và cực độc".

Trả lời báo chí, Formosa thừa nhận dùng axit để súc rửa đường ống, đồng thời thừa nhận không thông báo cho chính quyền khi súc rửa "vì không biết quy định này".

Trả lời phóng viên báo Tuổi Trẻ, Ông Chu Xuân Phàm - trưởng văn phòng Formosa tại Hà Nội phát biểu vào sáng 25-4: "Muốn bắt cá, bắt tôm hay nhà máy, cứ chọn đi. Nếu chọn cả hai thì làm thủ tướng cũng không giải quyết được...". Chiều 26-4, Công ty TNHH Gang thép Hưng Nghiệp Formosa Hà Tĩnh đã tổ chức họp báo về việc công ty này xả nước thải ra biển và đã xin lỗi về phát ngôn gây sốc

của ông Phạm. Cả ông Phạm cũng có mặt trong buổi họp và cũng xin lỗi về lời nói của mình. Ngày 27.4, ông Phạm cho biết, đã bị cho nghỉ việc.

Các nghi vấn cần làm rõ

Điều 52 Luật Đầu tư năm 2005 cho thấy thời hạn hoạt động của dự án có vốn đầu tư nước ngoài phải phù hợp với yêu cầu hoạt động của dự án và không quá 50 năm; trường hợp cần thiết, Chính phủ quyết định thời hạn dài hơn đối với dự án nhưng không được quá 70 năm. Đối chiếu với hồ sơ tại thời điểm thanh tra, Thanh tra Chính phủ chưa thấy ý kiến của Chính phủ cho phép thời hạn hoạt động của dự án Formosa trên 50 năm. Theo nguồn tin từ Thanh tra Chính phủ, đến nay trách nhiệm của những tập thể, cá nhân có liên quan đến việc cấp phép cho Formosa đầu tư lên tới 70 năm vẫn chưa được làm rõ.

Người chịu trách nhiệm là ông Võ Kim Cự (nguyên Bí thư Tỉnh ủy Hà Tĩnh)

Ông Võ Kim Cự chính là người đã ký giấy phép cho tập đoàn Formosa hoạt động tại VN trong 70 năm. Nhưng ông này đã viện đủ mọi lý do để “chạy tội”. Ông trả lời báo chí rằng tỉnh này cấp phép cho dự án Formosa 70 năm "không có gì sai". Tất cả đã được chính phủ VN đồng ý.

Nhưng sự thật không đúng như thế. Thanh tra Chính phủ, khi thực hiện chức năng đã cho rằng Hà Tĩnh chưa thực hiện đúng quy định pháp luật liên quan đến thời hạn đầu tư của Formosa Hà Tĩnh. Cụ thể, năm 2012, Thanh tra Chính phủ quyết định thanh tra việc chấp hành pháp luật về đầu tư xây dựng cơ bản và quản lý, sử dụng đất đai đối với một số dự án trên địa bàn tỉnh Hà Tĩnh. Đến tháng 4/2015, thông báo kết luận cuộc thanh tra này xác định: Việc Ban quản lý khu kinh tế Vũng Áng cấp giấy chứng nhận đầu tư với thời hạn 70 năm cho nhà đầu tư Công ty TNHH gang thép Hưng Nghiệp Formosa khi chưa được Chính phủ đồng ý là vi phạm điều 52, Luật đầu tư 2005. Thanh tra Chính phủ nêu rõ: “*Trách*

nhệm của thường trực UBND tỉnh, Sở Kế hoạch và Đầu tư, Ban quản lý khu kinh tế Vũng Áng”.

Điều 52, Luật Đầu tư 2005 quy định, thời hạn hoạt động của dự án có vốn đầu tư nước ngoài phù hợp với yêu cầu hoạt động dự án và không quá 50 năm; trường hợp cần thiết, Chính phủ quyết định thời hạn dài hơn đối với dự án nhưng không quá 70 năm.

Đó là những lãng nhằng của các “giới chức có thẩm quyền”. Về phía người dân các cuộc biểu tình đã và đang diễn ra ở khắp mọi nơi, hầu như toàn dân đều phản nộ trước việc công ty Formosa đầu độc dân Việt, đã có những khẩu hiệu “tổng cổ Formosa khỏi VN” và “Chúng tôi cần biển sạch”, “cá cần nước sạch, người dân cần minh bạch”,... Cả thế giới cũng biết chuyện này. Nhưng chuyện “tổng cổ Formosa” không phải là dễ. Hợp đồng đã ký rồi, họ đã bắt đầu xây dựng mọi công trình, đền bù thế nào đây?! Câu hỏi đau đầu đó chưa có lời giải đáp.

Đó là mấy vấn đề trầm trọng nhất tại VN hiện nay. Tôi thẳng thắn tường trình cùng các bạn đồng đội về nỗi đau của dân Việt hiện nay.

Sài Gòn tháng 7 năm 2016

Văn Quang